

ጾመ ነነዌ
የካቲት 7-9 2014 ዓ.ም.(2/14-16 2022)
ንባባት፡ ዮናስ 3፡1-10

ጾመ ነነዌ ሓደ ካብቶም አጽዋማት ንዓቢይ ጾም ክንቅረብ ምእንቲ ዝሕግዘና እዩ። ነቲ ዮናስ ነብይ ኣብ ከርሚ ዓቢይ ዓሣ ሰለስተ መዓልትን ለይትን ዝጸንሖ ናይ ንስሓን ጸሎትን ጊዜ እንዝክረሉ ከምኡ ነቲ ሰብ ነነዌ ብዮናስ ክንስሑ ምስተ ነግሮም ዝገበርዎ ንስሓ ዘኪርና ንሕና እውን ካብ ኃጢአትና ብንስሓ ክንምለስ ዘዘኻኻረና እዩ። ቤተ ክርስቲያን ብብእዋኑ ኣብ ኣምላኽ ዝመልስ ጊዜ ብምስራዕ ክንሳሕ ሕይወትና ክንቅይር ትነግረና። ጾመ ነነዌ ዝኸሪ ጥራሕ ዘይኮነ ኣብ ንርእስና ከመሎኹ ክንስሓሉ ክዕርዮ ዝግብኣኒ ነገር እንታይ ኣሎ ኢልና ክንሓትት ዝሕግዘና እዩ።

ዮናስ ነብይ ሓደ ካብቶም ንኡሳን ነብያት ብሉይ ኪዳን ምዃኑ ዝፍለጥ እዩ። ትንቢቱ ብሓቂ ውሩይን ክተንብዕ ሃናጽን መሳጥን እዩ። ኣብ ካልእ ቅዱስ መጽሓፍ ዘይንረኽቦ ፍልይ ዝበለ ኣቀራርባ ንረኽበሉ ከምኡ ኣምሳላዊ ኣገላልጻ ዝርከቦ ጽሑፍ እዩ። ንኣብነት ንምስራቕ ወይ ንምዕራብ ገጽካ ምኻድ፣ ሰለስተ መዓልቲ፣ ማዕበል፣ ባሕሪ፣ ሓሙኽስቲ ወጮ ምኽዳን. . . ፍሉይ ትርጉም ኣለዎ። ካልእ ኣብዚ እንርእዮ ኣይሁድ ኣብ ልዕሊ ካልኣት ዘይዓለቶም ዝኾኑ ኣረማውያን ፍኹስ ዝበለ ኣረኣኢያ ኽገብሩ ንረኽቦም። እዞም ካልኣት ኣሕዛብ ካብ ፍቕርን ምሕረት እግዚአብሔርን ወጻኢ ከምዘይኮኑ ንርኢ።

እግዚአብሔር ንዮናስ ናብ ምስራቕ ካብ ዓዱ ንኣረማውያን ዝኾኑ ኣሕዛብ ናብ ነነዌ ዓባይን ዋና ከተማ ኣሲራውያን ሰለስተ መዓልቲ ዝወሰድ ክትዞራ ክሰብኽ ልኢኽዎ። ኣብዚ እዋን ኣብ ዝተገብረ ኣርከሎጅያዊ ኩዕታ ከም ዝሕብሮ ነነዌ 13 ትርብዒት ኪ.ሜ. እያ። ግን ምስተን ኣብ ከባቢ ዘሎ ሓዊስካ ኣርባዕተ ከተማታት 100 ኪ.ሜ. ትርብዒት የጠቓልል። ኣብዚ እንርእዮ እግዚአብሔር ኣብቶም ጸላእትና እንብሎም እውን ከም ዝልእኸና። ምሕረት ኣምላኽ ደረት የብሉን።

ዮናስ ኣብ ክንዲ ኣምላኽ ዝበሎ ዝገብር መርከብ ወሲዱ ንምዕራብ ገጹ ኸይዱ፣ ኣንጻር እቲ እግዚአብሔር ዝኣዘዞ። ምኽንያቱ እግዚአብሔር ነዞም ኃጢአተኛታት እሞ ኣረማውያን ምሕረት ክገብረሎም ክኣምን ኣይክኣለን። ምስራቕ ምልክት ተስፋን ድሕነትን እዩ ድሕነት ብምስራቕ እዩ ዝመጽእ። ክርስቶስ ኣብ ዳግማይ ምጽኣቱ ብምስራቕ እዩ ዝመጽእ። ነዚ ምስረት ገርና ኣብ ስርዓት ልጡርግያና ንምስራቕ ጠሚትና ንቕድስ። ምዕራብ ምልክት ጥፍኣት እዩ። ኣብ ባህልና እውን ምዕራብ ምልክቱ ጽቡቕ ኣይኮነን። ዮናስ ንቃል ኣምላኽ ከየኸብር ኢሉ መርከብ ተሳፊሩ ንምዕራብ ተበጊሱ እንተ ኾነ ድሕሪ ገለ ጉዕዞ ኣብ ባሕሪ ብርቱዕ ማዕበል ነታ መርከብ ኽግምጥላ ቀሪቡ፣ መርከብኛታት ዝክኣሎም ገርም ግን ነገራት እናኸፍኦ ከይዱ። ንመንገደኛታት ኣብ ኣምላኽም ክጽልዩ ሓቲቶምም ገለ ምሕረት ዝህብ ኣምላኽ እንተ ረኸቡ ኢሎም። ዮናስ እዚ ኹሉ እናኾነ ኣብ ሓደ ጸግዒ ይድቅስ ነሩ። ዝርኣይዎ መርከብኛታት ሰብ ይጽገም ንስኻ ትድቅስ ተንስእ ገለ ኣምላኽካ ከድሕነና እንተ ኸኣለ ጸሊ እናበሉ ኣተንሢኦም። ሽዑ ዮናስ ግብሩ ፈሊጡ ንኣይ ኣብ ባሕሪ ደርብዪኒ ብሰንከይ እዩ እዚ ኹሉ ወሪዱ ዘሎ ኢልዎም። ኣብ ባሕሪ ምስ ደርባይዎ እቲ ማዕበል ሃዲኡ ንዮናስ ግን ዓሣ ነባሪ ተቐቢልዎ። ኣብ ውሽጢ ከርሱ ሰለስተ መዓልቲ ገበረ። ኣብኡ እንከሎ ብኃጢአቱ ተጣሂሱ ጸለየን ምሕረት ለመነን። ዓሣ እውን ንዮናስ ኣብ ከርሱ ክኸውን ኣይፈተዎን ኣይተቐበሎን ኣብ ገምገም ባሕሪ ኣብ መረት ተፈእዎ።

ኣብዚ ብዙሕ ክንስተንትን ንኸእል። ባሕሪ ማዕበል እዚ ኹሉ ኣምሳል እዚ እንነብሮ ዓለም ኣብኡ ዘሎ ክፍኣትን ፈተናን ዝፍውጸና ንሕይወትና ዘስግእ ነገራት ዝገጥመና እዩ። መርከብ እታ ብማዕበል እትናወጽ ኣምሳል ቤተ ክርስቲያን እያ። ቤተ ክርስቲያን ኣብ ዓለም ዝተፈላለየ ሰባት ብዝፈጠርዎ ኃጢአት ትህወኽ ትስደት ትጭነቕ እንተ ኾነ ኩሉ ጊዜ ኣምላኽ ምስእ ስለ ዘሎ ትፍተን እምበር ኣይትጠፍእን እያ። ዮናስ ሰብ እናተጨነቐ ደቂሱ ነሩ እዚ ኸኣ ብዙሓት ካባና ኣብዛ እንነብራ ዓለም ሰባት እናተጨነቁ ሞት ስደት መከራ እናወረደም ከምዘይናትና ኣስቂጥና

እና ረአና ከምዘይ ረአና ኮና ክነብር እንከሎና ዝነግር እዩ። ዮናስ ክበራበር አይክአለን እናሞተ እንከሎ ደቂቡ ነሩ ንሕና እውን ሞት ኃጢአት ኣብ መንፈሳዊ ሞት ኣብጺሕና እንከሎ እናደቀና ነሕልፎ ኣሎና ዘበራብር ዝመልስ ዘንቅሕ የድልየና። ጸመ ነነዌ ሓደ ካብ መልእኽትታቱ ክንምለስ ክንጥግስ እዎ ንኣምላኽ ክንሰምዖ እዩ። ተንሥእ ዝብሉ የድልየና። እዋኑ ኸአ ሎሚ እዩ።

ብሰንኪ ዮናስ መርከበኛታት ኣብ ከቢድ ሓደጋ ወዲቐም ተጨኒቆም ንብረቶም ኣብ ባሕሪ ደርብዮም ዝገብርዎ ጠፊእዎም። ሓደ ወዲ ቤተ ክርስቲያን ኣብ ክሕደት ኣምላኽ እንተ ወደቐ እቲ ዝገበሮ ኃጢአት ንኹልና ከሳቕየና ከዋርደና ይክእል እዩ። ኃጢአት ንገባሪኡ ጥራሕ ኣይኮነን ዝጎድእ ነቶም መቐርቡ ከባቢኡ ደቂ ዓዱን ወገኑን እውን ክልክም ይኸእል እዩ። እዚ ግን ኩሉ ኃጢአት ኣይኮነን። እህ እትሕመሰ ዓለምና ጠንቂ መከርኣ እንታይ ኮን ይኸውን። ሃገርና ኩሉ ጊዜ ዘይቅሱን ሕይወት ዘልብሳ ዘሎ ኣየናይ ኃጢአትዮ ኾን ኢልና እስከ ንሕሰብ። ኣብ ሰባት ኢድና ምውጥጥ ዘይኮነ ነፍሲ ወከፍና ኣብ ልብና ኣቲና ክንፍትሽ።

መረከበኛታት ክድሕኑ ዝክአሎም ምስ ገበሩ ዘይልወጥ ምስ ረአዩ ኣብ ጸሎትን ብሰንኪ መን እዚ ኹሉ ይወርዶም ከምዘሎ ክፈልጡ ዕጫ ኣውደቐ እቲ ዕጫ ኣብ ዮናስ በጽሖ። ሽዑ እንታዋይ ኢኻ እስከ ኩሉ ዕዮኻ እንታይነትካ፣ ካብይ ከምዝመጸእካ ካብናይ ህዝቢ ምጂንካ ንገረና ኢሎም ሓቲቶም። ዕብራዊ ከምዝኾነ ካብ ኣምላኽ ይሃድም ከምዝነበረ ነገሮም። ማዕበል እናበርቲዎ ምስ ከደ እንታይ ንግበር በልዎ ሽዑ ኣብ ባሕሪ ደርብዮኒ ኢልዎም። ኣብ ባሕሪ ደርብይዎ ዓቢ ዓሣ ወሓጦ። ኣብ ከብዲ ዓሣ ሠለስተ መዓልትን ሠለስተ ለይትን ገበረ።

ኣብዚ እውን ብዙሕ ክንርኢ ክነስተንትን ንኸእል። ሰብ ዓቕሉ ምስ ጸበቦ ኣብ ኣምላኽ እዩ ዝምለስ ገለ ኸአ ልቢ ኣትሪርም ክሳብ መጨረሻ ሓንቲ ኣይቅይሩን። ዮናስ ክሳብ መርከበኛታት ዝሓትዎ ከም ማንም ገያሻይ ኮይኑ እዩ ዝገይሽ ነሩ እንተ ኾነ ንኣምላኽ ስለ ዘይሰምዎ ምስኡ ንዝነበሩ ኣሸጊሩ። ልብና ሓቢእና ተቐይሮምና ዝተፈላለዩ ኃጢአት ጸርና ንኸይድ እንተ ድኣ ኮና ንርእስናን ንኸልኦትን ኢና እንጎድእ።

ዮናስ ኣብ ከርሲ ዓሣ ሰለስተ መዓልትን ለይትን ገሩ እዚ ኸአ ኣቐዲሙ ነቲ ኢ.ክ. ምእንቲ ድሕነትና ኢሉ ኣብ ምድሪ ሰለስተ መዓልትን ምስ ገበረ ዝተንሥኦ ከምልክት እዩ። ኢየሱስ ባዕሉ ምልክት ሃበና ምስ በልዎ ነዚ ወለዶ ካብቲ ትንቢት ዮናስ ንላዕሊ ዝውሃዖ ምልክት የለን እናበለ ተዛሪቡ።

ዮናስ ኣብ ከብዲ ዓሣ እንከሎ ከም ዝጸለየን ዝተጣዕሰን ኣብ ጽሑፉ ይነግረና። ኣብ ዓዲ ምውታት ኮይነ ኣእወኹ ንስኻውን ድምፀይ ሰማዕካ እንበለ እግዚኣብሔር ከም ዝሰምዖ ይነግረና። ሰብ ብምሉእ ልቡ ብኃጢአቱ ተጣዒሱ ንኣምላኽ ምሕረት እንተ ለመነ ኣምላኽና መሓርን እቕረ በሃላይን እዩ። ዮናስ ዓሣ እውን ኣብ ከብዱ ክሕዞ ኣይደለዩን ስለዚ ተፍኦ።

ንኸልኦይ ጊዜ እግዚኣብሔር ንዮናስ ተንሥኦ ናብ ነነዌ ናብታ ዓባይ ከተማ ኪድ ኣነ ዝህበካ መልእክቲ ስበኸላ በሎ። ድሕሪ ከቢድ ተመክሮ ዮናስ ንእግዚኣብሔር ተኣዘዞ። ንሰብ ነነዌ ኣብ ውሽጢ እዘን ኣርብዓ መዓልቲ እዚኣን ኸትግምጠል እያ እናበለ ሰበኸሎም። ኣርብዓ ዝብል ፍሉይ ትርጉም ኣለዎ። ማይ ኣይኒ ኣርብዓ መዓልትን ለይትን ዘኒቡ፣ ሙሴ ኣብ ደብረ ሲና ምስ እግዚኣብሔር ኣርብዓ መዓልቲ ጸኒሖ፣ ደቂ እስራኤል ኣርብዓ ዓመት ኣብ በረኻ ከርተት ኢሎም፣ ጎ.ኢ.ክ. ኣርብዓ መዓልቲ ጸይሙ፣ ድሕሪ ትንሣኤ ድሕሪ ኣርብዓ መዓልቲ ንሰማይ ዓሪጉ፣ ጸም ጃ ንጸውም። እዚ ዝሕብሮ እቲ ኣርብዓ ልዕሊ እቲ ቊጽሪ ከም ዘመልክት እዩ። ፍጹም ለውጢ ክተምጽእ ዝበሃል ቊጽሪ እዩ። ካብ ሓደ ኩነት ናብ ካልእ ኩነት ክትሳገር ዝውሃብ ጊዜ እዩ።

ሰብ ነነዌ ዮናስ ዘይተጸበዮ ንመልእኽቲ ኣምላኽ ኣመንዎ። ኩሉ ክጸውም ድማ ኣወጁ፣ ከም ዝተጣዕሱ ምእንቲ ኼርእዩ ኸአ ኻብ ዓባይቶም ክሳዕ ናእኸቲኦም ወጮ ተኸድኑ። ንጉሥ ካብ ዝፋኑ ተንሣኡ ልብሲ መንግሥቱ ቐንጠጠ ወጮ ተኸድኑ ኣብ ሓሙኹሽቲ ተቐመጠ ኣብ ሕዝቢ ነነዌ ኸአ ጸም ኣወጀ ሰብ ኮነ እንስሳ ንኡስ ይኹን ዓቢ ኩሉ ክጸውም ተኣወጀ። ሰብን እንስሳን ወጮ ይከደኑ ዓው ኢሎም ድማ ናብ ኣምላኽ ይማህሉ ነፍሲ ወከፍ ከኣ ኻብ እኩይ መገዱን

ካብቲ ክፍለ ግብሩን ይመለስ በሉ። እዚ እዩ ሰብ ነገዩ ዝገበርዎ። ኣብ ኣምላኽ ዘምልስ ጸምን ንስሓን ገበሩ ኣምላኽ ከኣ በቲ ዝገበርዎ ጸም ነቲ ኣንጠልጢሉ ዝነበረ መቐጻዕቲ መሓርዎ።

ኣምላኽ ዘይምሕሮ ኃጢአት የለን። ጸም ኣሰኒና እንገብሮ ንስሓ ምሕረትን ሰላም ፍቕሪ ኣምላኽን እዩ ዘውርደልና። ቅዱሳን ምዛዕባ ጸም ክዛረቡ እንከለዉ ኣብ ምልኣት ክርስትና ክትበጽሑ ምስኡ ዝኸዱ ጸሎትን ምጽዋትን ክዝውተሩ ይነግሩ። ቅ. ዮሐንስ ክሊግክስ ዝተባህለ ብዛዕባ ጸም ጽቡቕ ገሩ ዝሰብኸ ዝነበረ ከምዚ ይብል። ጸም ንክፍለ ሃረርታ ሥጋ ደው የብል። ንክፍለ ሓሳባት መንቀሳብ ይደርብዮ። ካብ ክፍለ ሕልምታት ነጻ ይገብር። ጸም ንኹሉ ርእስ ምቁጽጻር ኣልቢሱ ንጹሓት ክንከውን ይሕግዘና ይብል። ሰብ ነገዩ ነዚ ኣገባብ እዮም ተኸቲሎም ብምሉእ ልቦም ስለ ዝጸሙ ጸምም ምሕረት ሰላም ፍቕሪ ኣውራጃሎም። ኣረማውያን ህዝቢ እውን ብኃጢአቶም ምስ ተነስሑ ኣምላኽ ይምሕሮም እዩ ኣብ ቅድሚ እግዚኣብሔር ሌላ ጉለላን የለን።

ኣይሁድ ከምኡ ዮናስ ኃጢአተኛታት ኣህዛብ ንመጻዕታ ኣምላኽ ይምልሱን ሕይወቶም ይቕይሩ ኢሉ ዝኣምን ኣይነበረን። ኣብ ቀዳሞት ክርስትያን ዝተራእየ እዚ እዩ ማለት ቀዳሞት ክርስትያን ኣይሁድ እዮም ነሮም ድሓር ግን ኣህዛብ እዮም ብዝያዳ ክኣምኑ ዝጀመሩ።

ኣብ ርእስና ክንምለስ እዚ ጸመ ነገዩ ኢልና እንገክሮ እንታይ እዩ ዘዘኸከረና። መጀመርያ ናይ ንስሓ ጥቅምን ኣድላይነትን፣ ነቲ ኹሉ ዝወደቕናሉ ክፍኣት ኃጢአትን ነቲ ጽቡቕ ክንገብሮ ዝግብኣና ግን ዘይገበርናዮን፣ ንሕይወትና ከመይ ገርና ኣብ ኣምላኽ ከም እንመልስን ነቲ ወንጌል ዝብሎ ሰሚዕና ኣብ ንስሓ ክንኣቱ ዝነግር እዩ። ከምኡ ኣብዚ ነቶም ካቶሊካውያን ዘይኮኑን ክርስትያን ዘይኮኑ ወይ እውን ክርስትያን ዝነበሩ ከመይ ኢልና ከም እንቐርቦምን እንሕግዞምን ክንሓስብ ይሕግዘና። ኢየሱስ ባዕሉ ከምዝብለና ቅድመና ብዙሓት ኣብ መንግስተ ሰማይ ክኣትዉ ምስ ርኣና ክንግረም ኢና። ከምኡም ክንከውን እዚ ጸም ይዕድመና ኣሎ። ጸም ክንብል እንከሎና እቲ ሓቕኛ ምቅርራብ ምስ ኣምላኽ ክንዕረቅ እንገብሮ እዩ።

ካብ ሰብ ነገዩ እንምሃሮ ኣምላኽ ብምሉእ ኃጢአትና ተኣሚና ኣብኡ እንተ ተመለስና ከም ዝምሕረና እዩ። ሎሚ ኣብ ኣምላኽ ክንምለስ ውዓል ሕደር ዘየድልዮ እዋን እዩ። ናይ ዘመና ሰብ ነገዩ ክንከውን ዘሎና ኣነን ንስኹምን ኢና። ንጉዕዞ ንስሓ ብምሉእ ልብና ተቐቢልና ኣብ መንበረ ኑዛዜ ተደፊእና ንኣምላኽ ተዓረቕና መሓረና ክንብሎ።

እዋና/ግዜና ዳርጋ ምስቲ ሰብ ነገዩ ዝገብርዎ ዝነበሩ ይመሳሰል እዩ። ናይ ሰዶምን ጎሞራን ጥፍኣት ዘምጽኦ ኃጢአት ሎሚ እውን ዓለምና ኣጥሒልዋ ይርከብ ኣሎ። ኣብ ኩሉ ዓመጽ ቅትለት ጥልመት ክፍኣት፣ ክሕደት፣ ሕግታት ኣምላኽ ብምልኡ ይጥዓስ ኣሎ ብሓቂ ንስሓ የድልየና። ኣምላኽ ሎሚ እውን ልኡኻቱ ሰዲዱ ይነግር ኣሎ ግን ሰማዒ ካብ መራሕቲ ይኹን ካብ ተመራሕቲ ኣይተረኽበን ኣሎ። ይሰውረና ዘብል እዩ እሞ እስከ ተምበርኪኽና ንደፋእ ንመለስ ሽዑ ገጹን ምሕረቱን ክሰደልና።

ሎምዘበን ብፍሉይ ኩልና ኣብ መኣዲ ጸም ክንጽመድ ሕይወትና ክንቅይር ንኣምላኽ ክንሰምዖ ብፍሉይ ይድለ ኣሎ። ዓለምና ትናወጽ ኣላ ዝመልሳ ትደሊ ኣላ እሞ ነፍሲ ወከፍና ካልኣት ዮናስ ንኹን።

ንሰብ ነገዩ ንስሕኦም ተቐቢሎ ምሕረቱ ዘውረደ ኣምላኽ ሎሚ እውን ናይ ነፍሲ ወከፍና ንስሓ ተቐቢሎ ምሕረት ሰላም ዕርቂ የውርደልና።

በረኽት ዝመልኦ ጸመ ነገዩ ይግበረልና።
ኣባ ንጉሠ ፍሥሓ